

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

Ändring av kommunallagen samt lagstiftning om förfarandet vid kommunala folkomröstningar

1997-98

nr 1

FÖRSLAG

Landskapsstyrelsen föreslår att kommunallagen ändras så att villkoren för en kommuns utträde ur Ålands kommunförbund klargörs. Dessutom föreslås vissa ändringar av kommunallagen i förtydligande syfte.

Vidare föreslås att en lag om förfarandet vid rådgivande kommunala folkomröstningar stiftas. Lagen innehåller förfaranderegler för kommunala folkomröstningar som innebär ett förenklat förfarande jämfört med förfarandet vid kommunalval.

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

()

()

ALLMÄN MOTIVERING

1. Bakgrund

I november månad 1996 lämnade landskapsstyrelsen en framställning till lagtinget angående en reform av kommunallagstiftningen (nr 3/1996-97). Förslaget godkändes, med vissa ändringar, av lagtinget i maj 1997. Den viktigaste av de sammanlagt tio lagarna som berörs av reformen är en ny kommunallag. Den nya kommunallagen medför betydande förändringar och träder i kraft den 1 januari 1998. De delar som gäller kommunens ekonomi träder i kraft ett år senare.

I samband med beslutet att anta kommunallagen hemställde lagtinget hos landskapsstyrelsen om vissa ändringar av kommunallagen samt om beredning av viss kompletterande lagstiftning. Denna hemställan har legat till grund för denna framställning. I framställningen föreslås bland annat ändringar i den nya kommunallagen som träder i kraft den 1 januari 1998. Vidare föreslås en lag om förfarandet vid kommunala folkomröstningar, vilken hör samman med den nya kommunallagens bestämmelser om möjlighet att ordna kommunala folkomröstningar.

2. Förslag till ändringar

2.1. Ändring av kommunallagen

I och med den nya kommunallagen åläggs kommunerna att bilda en intresseorganisation som benämns Ålands kommunförbund. Alla kommuner i landskapet är enligt lagen tvungna att ansluta sig till kommunförbundet. Enligt den framställning som landskapsstyrelsen lämnade till lagtinget var det inte heller möjligt att utträda ur kommunförbundet. Under behandlingen i lagtinget gjordes dock bland annat en sådan ändring att utträde skall vara möjligt. Som en följd härav hemställde lagtinget att landskapsstyrelsen skulle bereda bestämmelser om villkoren för utträde ur Ålands kommunförbund. En kommun som utträder ur kommunförbundet förutsattes nämligen inte kunna frånsäga sig sina skyldigheter att delta i finansieringen av kommunala avtalsdelegationen, vilken är en del av Ålands kommunförbund. Således behövs kompletterande regler om förfarandet då en kommun utträder ur kommunförbundet så att den utträdande kommunens rättigheter och skyldigheter klart framgår.

Det har vidare visat sig att vissa formuleringar i kommunallagen är oklara. I syfte att klargöra vad som avses föreslås därför vissa språkliga justeringar. Bland annat förtydligas bestämmelsen om rösträtt vid kommunala folkomröstningar. Bestämmelsen är inte av sådan natur att den kan anses falla under 67 § självstyrelselagen. Ändringen bör sålunda kunna antas i normal lagstiftningsordning.

2.2. Landskapslag om förfarandet vid rådgivande kommunala folkomröstningar

Förslaget till landskapslag har samband med lagtingets hemställan om att landskapsstyrelsen skulle bereda lagstiftning om förfarandet vid rådgivande kommunala folkomröstningar.

Då en möjlighet att ordna rådgivande kommunala folkomröstningar införs behövs även regler om förfarandet vid omröstningarna. I och med att folkomröstningar enligt kommunallagen kan ordnas när som helst, är en särskild lag som reglerar förfarandet vid ordnande av folkomröstningar det lämpligaste alternativet.

Förslaget till lag om förfarandet vid rådgivande kommunala folkomröstningar innehåller bl a regler om bestämmande av tidpunkt och plats för omröstningen, valmyndigheter, brevröstning, tryckning och utformning av röstsedlar och rösträkning. Bestämmelserna reglerar uteslutande förfarandet vid folkomröstningar.

3. Ekonomiska och administrativa verkningar

Förslaget har samband med reformen av kommunallagstiftningen och är närmast att betrakta som en komplettering av denna. Förslaget har inga direkta administrativa eller ekonomiska verkningar varken för landskapet, kommunerna eller enskilda. Om en rådgivande kommunal folkomröstning hålls uppstår dock kostnader för kommunen. Då Borgå (47.000 invånare) ordnade folkomröstning kostade det cirka 225.000 mark. Förfarandet vid ordnande av folkomröstningar i riket är dock inte identiskt med det förfarande som föreslås i denna framställning, även om likheter finns.

4. Beredning

Lagförslagen har beretts som tjänstemannauppdrag vid lagberedningen. Kommunerna, kommunalförbunden, kommunala samarbetsnämnden samt Ålands kommunala avtalsdelegation har beretts tillfälle att yttra sig i ärendet.

DETALJMOTIVERING

1. Landskapslag om ändring av kommunallagen för landskapet Åland

30 § Rösträtt i kommunalval, 30a § Rösträtt i kommunala folkomröstningar Eftersom kommunala folkomröstningar inte endast kan ordnas i samband med kommunalval anser landskapsstyrelsen att det är lämpligt att skilja på rösträttskriterierna för kommunalval och

kommunala folkomröstningar. Den materiella skillnaden är att det för rösträtt i kommunalval krävs att man haft kommunen som hemkommun den 1 september valåret medan det för rösträtt i kommunal folkomröstning krävs att man haft kommunen som hemkommun den dag fullmäktige beslutat att ordna folkomröstning. Skillnaden är motiverad av praktiska orsaker; kommunalval hålls alltid samma tidpunkt på året medan folkomröstningar kan ordnas vilken tidpunkt på året som helst.

96 § Bildande, anslutning, utträde Enligt 96 § 2 mom. kommunallagen är varje kommun skyldig att ansluta sig till Ålands kommunförbund. Kommunerna får dock lämna kommunförbundet. Om en kommun vill utträda ur Ålands kommunförbund skall den skriftligen meddela kommunförbundet detta. För att ge parterna tid att lösa praktiska och ekonomiska frågor som uppstår i samband med utträdet föreslås att utträdet skall ske ett år efter det att kommunen sänt meddelandet. Den ettåriga tiden räknas från det att kommunen sände brevet. Parterna kan dock komma överens om en annan tidpunkt för utträdet. Den kommun som utträtt skall vara skyldig att delta i finansieringen av kommunala avtalsdelegationens verksamhet. Likaså skall en kommun som utträtt vara bunden av de tjänstekollektivavtal som kommunala avtalsdelegationen och de kommunala tjänstemannaföreningarna ingår med stöd av landskapslagen om tjänstekollektivavtal.

105§ Finansiering Avtalsdelegationen är en del av Ålands kommunförbund. Eftersom kommunerna kan utträda ur Ålands kommunförbund måste finansieringen av kommunala avtalsdelegationen regleras noggrannare. Kommunerna kan nämligen inte välja att stå utanför avtalsdelegationen och de skall delta i finansieringen av dess verksamhet oberoende av om de är medlemmar av Ålands kommunförbund eller inte.

Grunden för deltagande i finansieringen av kommunala avtalsdelegationen motsvarar grunden för finansiering av Ålands kommunförbunds verksamhet.

Ikraftträdande Lagen bör träda i kraft så fort som möjligt och ikraftträdelsepunkten föreslås därför lämnas öppen.

2. Landskapslag om förfarandet vid rådgivande kommunala folkomröstningar

1 § Tillämpningsområde Lagen reglerar närmare förfarandet vid kommunala folkomröstningar. Allmänna bestämmelser om kommunala folkomröstningar finns i 34 och 35 §§ kommunallagen för landskapet Åland.

2 § Tidpunkt och plats för folkomröstning Folkomröstning ordnas den söndag som fullmäktige bestämmer och pågår en dag. Dessutom finns enligt 10 § möjlighet att brevrösta. I paragrafen nämns de dagar då folkomröstning inte får ordnas. Folkomröstningar kan, men måste inte ordnas i samband med lagtings- eller kommunalval.

Folkomröstningar skall ordnas röstningsområdesvis enligt den indelning i röstningsområden som gjorts enligt landskapslagen om lagtingsval och kommunalval. Fullmäktige kan sammanslå röstningsstället för ett eller flera röstningsområden. Om ett gemensamt röstningsställe finns, skall även en gemensam röstningsnämnd tillsättas. I övrigt följs indelningen i röstningsområden.

3 § *Beslut om att ordna folkomröstning* Beslut om att ordna folkomröstning skall fattas senast 60 dagar före röstningsdagen. Då fullmäktige fattar beslut om att ordna folkomröstning skall även fattas beslut om den fråga folkomröstningen avser och tidpunkten för folkomröstningen, samt de alternativ som föreläggs de röstande. Alternativen skall anges på samma röstsedel. Den som röstar skall även kunna rösta blankt.

4 § *Initiativ till folkomröstning* I paragrafen finns bestämmelser om hur kommunens medlemmar skall gå till väga då de vill initiera en folkomröstning samt vilka personer som kan initiera en folkomröstning.

5 § *Valmyndigheter* Folkomröstningar administreras av kommunala centralnämnden och de röstningsnämnder som tillsätts särskilt för varje folkomröstning. Röstningsnämnderna tillsätts enligt samma bestämmelser som gäller för tillsättande av valnämnder.

6 § *Kommunala centralnämndens sammanträden* I paragrafen bestäms när kommunala centralnämnden skall sammanträda. Utöver dessa tidpunkter kan centralnämnden sammanträda vid behov.

7 § *Meddelande om folkomröstning* Kommunala centralnämnden skall tillkännage de uppgifter om folkomröstningen som är viktiga att känna till för allmänheten. Det rör sig om uppgifter om det folkomröstningen avser och tiden för folkomröstningen, röstningsställen, förfarandet vid omröstningen samt de alternativ folkomröstningen gäller. Omedelbart då fullmäktige har fattat beslut om att ordna folkomröstning skall landskapsstyrelsen underrättas om detta. I övrigt skall kommunen informera om folkomröstningen bl.a i enlighet med bestämmelsen i 33 § kommunallagen.

8 § *Röstlängder och basförteckningar* Vid folkomröstningar skall alltid så nya röstlängder som möjligt stå till förfogande. Bestämmelserna om vallängder i 8 - 10 §§ landskapslagen om lagtingsval och kommunalval tillämpas på röstlängderna. Dock skall, i syfte att förenkla förfarandet, röstkort inte uppgöras. En förenkling av förfarandet anses motiverat av kostnadsskäl och med tanke på folkomröstningens rådgivande natur.

9 § *Brevröstningshandlingar* Alla röstberättigade skall ha möjlighet att brevrösta. Den som vill brevrösta kan begära att få brevröstningshandlingar från kommunala centralnämnden eller den plats som denna meddelat. Om röstsedeln blir förstörd, skall den röstberättigade

kunna få en ny röstsedel.

10 § Brevröstning I paragrafen finns bestämmelser om förfarandet vid brevröstning. Då den röstande gjort sin röstningsanteckning skall röstningshandlingarna postas eller lämnas in på annat sätt, t ex genom att den röstande för handlingarna till den adress som kommunala centralnämnden har angett. Den röstande har ansvaret för att röstningshandlingarna anländer till kommunala centralnämnden i tid.

11 § Räkning av brevröster Kommunala centralnämnden skall sammanträda på röstningsdagen för att räkna de röster som har avgetts vid brevröstningen. Sammanträdet får inte börja före klockan 18.00 för att uppgifter om rösträkningen inte skall blir offentligt kända före folkomröstningen har avslutats. Vid sammanträdet stämplas de röstsedlar som tas ur valkuverten. Om det kan antas att högst 25 personer kommer att brevrösta, skall centralnämnden besluta att brevrösterna skall räknas tillsammans med rösterna från ett annat röstningsområde. Detta motsvarar förfarandet enligt 49a § 3 mom. landskapslagen om lagtingsval och kommunalval.

12 § Röstsedels ogiltighet En röstsedel är ogiltig på samma grunder som en valsedel är ogiltig enligt 58 § landskapslagen om lagtingsval och kommunalval.

13 § Fastställelse av resultat Kommunala centralnämnden fastställer resultatet av folkomröstningen. Eftersom folkomröstningar endast är rådgivande kan beslutet om fastställelse av resultatet inte överklagas genom besvär.

14 § Tillkännagivande av resultat Kommunala centralnämnden skall tillkänna resultatet av folkomröstningen. Resultatet skall tillkännas på det sätt som kommunala tillkännagivanden offentliggörs i kommunen.

15 § Förvaring av röstsedlarna Kommunala centralnämnden skall spara röstsedlarna fem år efter det att resultatet har fastställts. Tiden motsvarar den tid som enligt 64 § 2 mom. förvaltningsprocesslagen (FFS 586/1996) gäller för återbrytande av förvaltningsbeslut.

16 § Tryckning av röstsedlar och brevröstningshandlingar Endast sådana röstsedlar som kommunen låtit trycka skall vara tillåtna. Röstsedlarna skall vara utformade så att rösthemligheten inte äventyras. Enligt 2 mom. skall de förseglingstillbehör som används vid lagtingsval och kommunalval användas även vid folkomröstningar.

17 § Kostnader för folkomröstning Kostnaderna med anledning av en folkomröstning betalas av kommunen, med undantag för kostnaderna för förseglingstillbehör som enligt 16 § 2 mom. bekostas av landskapsstyrelsen. Valmyndigheterna skall ha rätt att skicka tjänsteförsändelser. Denna rätt omfattar även brevröstningshandlingar som de brevröstande

returnerar till kommunala centralnämnden.

18 § Övriga bestämmelser I paragrafen nämns de bestämmelser i landskapslagen om lagtingsval och kommunalval, vilka skall tillämpas vid kommunala folkomröstningar. Det finns skillnader i terminologi mellan de två lagarna. Med hänsyn till detta tillämpas bestämmelserna om valnämnder i lagen om lagtingsval och kommunalval på röstningsnämnder vid kommunala folkomröstningar och så vidare.

19 § Närmare föreskrifter Landskapsstyrelsen kan vid behov genom förordning meddela närmare tillämpningsföreskrifter.

20 § Ikraftträdande Lagen bör träda i kraft så fort som möjligt och ikraftträdelsetidpunkten föreslås därför lämnas öppen.

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar följande lagar.

1)

LANDSKAPSLAG
om ändring av kommunallagen
för landskapet Åland

I enlighet med lagtingets beslut
ändras 30 § 1 mom., rubriken till 96 §, 96 § 2 mom. samt 105 § kommunallagen den 1997 för landskapet Åland (/) samt
fogas till lagen en ny 30a § och till 96 § ett nytt 3 mom. som följer:

30 §

Rösträtt i kommunalval

Rösträtt i kommunalval som förättas i kommunen har den som

- 1) fyller 18 år senast på valdagen,
- 2) den 1 september valåret har kommunen som sin hemkommun enligt lagen om hemkommun och
- 3) har åländsk hembygdsrätt.

30a §

Rösträtt i kommunal folkomröstning

Rösträtt i en rådgivande kommunal folkomröstning som förättas i kommunen har den som

- 1) fyller 18 år senast på valdagen,
- 2) har kommunen som sin hemkommun enligt lagen om hemkommun den dag fullmäktige fattar beslut om att ordna folkomröstningen och
- 3) har åländsk hembygdsrätt.

Rösträtt har även den som saknar åländsk hembygdsrätt men uppfyller övriga kriterier och som före röstningsårets början har haft en kommun i landskapet som hemkommun under de tre åren närmast före omröstningsåret.

96 §

Bildande, anslutning och utträde

Varje kommun är skyldig att ansluta sig till Ålands kommunförbund. Om en kommun önskar utträda, skall kommunen skriftligen meddela Ålands kommunförbund detta. Utträdet blir gällande ett år från den dag då kommunen sände meddelandet till Ålands kommunförbund, om inte kommunförbundet och den utträdande kommunen kommer överens om en annan tidpunkt.

Kommun som utträtt ur Ålands kommunförbund är, trots utträdet, skyldig att delta i finansieringen av kommunala avtalsdelegationens verksamhet i enlighet med 105 §.

Kommunen är också bunden av de tjänstekollektivavtal som ingås mellan de kommunala avtalsparterna i landskapet.

105 §

Finansiering

Avtalsdelegationens verksamhet skall finansieras av kommunerna gemensamt enligt samma grunder som enligt 99 § gäller för finansieringen av Ålands kommunförbunds verksamhet.

Avtalsdelegationen har rätt att uppbära skälig ersättning för de tjänster som den utför åt kommuner eller kommunalförbund. Grunderna för ersättningen fastställs av Ålands kommunförbund.

Denna lag träder i kraft den

2) **LANDSKAPSLAG**
om förfarandet vid rådgivande kommunala folkomröstningar

I enlighet med lagtingets beslut stadgas:

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om det förfarande som skall iakttas när rådgivande kommunala folkomröstningar enligt 34 och 35 §§ kommunallagen för landskapet Åland (73/97) ordnas.

2 §

Tidpunkt och plats för folkomröstning

En folkomröstning ordnas den söndag som kommunfullmäktige bestämmer. En folkomröstning kan dock inte ordnas på nyårsaftonen eller nyårsdagen, trettondagen, påskdagen, valborgsmässoaftonen eller första maj, pingstdagen, självstyrelsedagen, självständighetsdagen, julaftonen, juldagen eller annandag jul.

Folkomröstningen ordnas röstningsområdesvis. Den indelning i röstningsområden som senast har fastställts med stöd av 2 § landskapslagen om lagtingsval och kommunalval (39/70) skall iakttas. Fullmäktige kan dock besluta att flera röstningsområden skall ha ett gemensamt röstningsställe.

3 §

Beslut om att ordna folkomröstning

Kommunfullmäktige skall fatta beslut om att ordna folkomröstning senast 60 dagar

före omröstningsdagen.

Av kommunfullmäktiges beslut skall framgå tidpunkten för omröstningen, den fråga omröstningen avser samt de alternativ som föreläggs väljarna. I beslutet skall fastställas röstsedlarnas antal, innehåll och utseende.

De alternativ som föreläggs väljarna anges på samma röstsedel. Den röstande skall alltid ha möjlighet att ge uttryck för att han inte stöder något av alternativen.

4 §

Initiativ till folkomröstning

Ett initiativ till folkomröstning enligt 35 § kommunallagen skall individualisera den fråga i vilken folkomröstning önskas. Initiativtagarna skall i initiativet försäkra att de är röstberättigade kommuninvånare.

Under personernas egenhändiga underskrifter skall deras namn, yrke eller syssla och adress antecknas tydligt.

5 §

Valmyndigheter

Valmyndigheter vid folkomröstningar är den kommunala centralnämnden, om vilken det finns bestämmelser i 5 § landskapslagen om lagtingsval och kommunalval, samt röstningsnämnden. Kommunfullmäktige skall i god tid före folkomröstningen för varje röstningsområde eller, om flera röstningsområden har ett gemensamt röstningsställe, för varje område med gemensamt röstningsställe tillsätta en röstningsnämnd. När röstningsnämnden utses skall i tillämpliga delar 6 § landskapslagen om lagtingsval och kommunalval om tillsättande av valnämnder iakttas.

6 §

Kommunala centralnämndens sammanträden

Kommunala centralnämnden sammanträder på kallelse av ordföranden senast en månad före röstningsdagen, den 20 dagen före röstningsdagen, onsdagen före röstningsdagen, röstningsdagen och dagen efter röstningsdagen samt i övrigt vid behov.

7 §

Meddelande om folkomröstning

Kommunala centralnämnden skall i god tid före omröstningen tillkännage den fråga folkomröstningen avser och tiden för folkomröstningen, röstningsområdenas röstningsställen, förfarandet vid folkomröstningen samt de alternativ som folkomröstningen gäller på det sätt som kommunala tillkännagivanden offentliggörs i kommunen samt genom publicering i den tidning där kommunens tillkännagivanden publiceras.

Kommunstyrelsen skall utan dröjsmål underrätta landskapsstyrelsen om att en folkomröstning kommer att ordnas.

8 §

Röstlängder och basförteckningar

Röstlängder över dem som är röstberättigade i folkomröstningen skall göras upp. Om dem gäller i tillämpliga delar bestämmelserna om vallängder i 8-10 §§ landskapslagen om lagtingsval och kommunalval. Röstkort uppgörs dock inte.

Landskapsstyrelsen gör upp basförteckningar för röstlängderna. Basförteckningarna skall senast 30 dagar före röstningsdagen sändas till kommunala centralnämnden.

9 §

Brevröstningshandlingar

Brevröstningshandlingar skall finnas tillgängliga hos kommunala centralnämnden eller på ett annat ställe som denna har angett senast från och med den 20 dagen före röstningsdagen. Med brevrestningshandlingar avses fastställda röstsedlar samt valkuvert, följebrev, ytterkuvert samt röstningsanvisningar som centralnämnden har utarbetat. Kommunala centralnämnden skall sända brevrestningshandlingar till en röstberättigad som begär det.

Kommunala centralnämnden skall tillkännage möjligheten att få brevrestningshandlingar och förfarandet för att få dem enligt bestämmelserna i 7 §.

10 §

Brevröstning

Vid brevrestning skall brevrestningshandlingarna användas.

Efter att den röstberättigade gjort sin röstningsanteckning skall röstsedeln eller, om flera röstsedlar står till buds, den röstsedel som valts inneslutas i valkuvertet. Därefter skall den röstberättigade fylla i och egenhändigt underteckna följebrevet, innesluta valkuvertet och följebrevet i ytterkuvertet och returnera detta under den adress som kommunala centralnämnden har angett så att det kommer fram senast klockan 19.00 onsdagen före röstningsdagen.

Kommunala centralnämnden skall se till att returneringsstället anges i dess röstningsanvisningar.

11 §

Räkning av brevrest

Kommunala centralnämndens sammanträde där de röstrest som har avgetts vid brevrestningen räknas skall påbörjas röstningsdagen, dock tidigast klockan 18.00.

Vid sammanträdet skall de röstsedlar som har tagits ur valkuverten stämpas med valstämpeln. Om det antas att högst 25 personer kommer att brevrest i kommunen, skall kommunala centralnämnden besluta att röstrestna skall granskas och räknas av kommunala centralnämnden tillsammans med röstsedlarna från ett av kommunens röstningsområden.

12 §

Röstsedels ogiltighet

En röstsedel är ogiltig,

- 1) om valkuvertet innehåller flera än en röstsedel,
- 2) om valkuvertet är öppet eller upptar obehörig anteckning om den röstande eller annat obehörigt,
- 3) om i röstsedeln gjorts röstningsanteckningar vid flera än ett av alternativen så att det inte fullt tydligt framgår vilket av alternativen som avses,
- 4) om på röstsedeln gjord anteckning ändrats eller om röstsedeln försetts med särskilt kännetecken eller om däri gjorts annan obehörig anteckning,
- 5) om såsom röstsedel har använts något annat än en röstsedel som erhållits av kommunen samt
- 6) om den inte är stämplad.

Såsom obehörig anses inte sådan anteckning på röstsedel, som endast förtydligar vad den röstande har avsett.

13 §

Fastställelse av resultatet

Kommunala centralnämnden fastställer resultatet av folkomröstningen. I beslutet om fastställelse av resultatet får ändring inte sökas genom besvär.

14 §

Tillkännagivande av resultat

Kommunala centralnämnden skall tillkänna resultatet av folkomröstningen på det sätt kommunala tillkännagivanden offentliggörs i kommunen.

15 §

Förvaring av röstsedlarna

Kommunala centralnämnden skall spara röstsedlarna i fem år efter att resultatet av folkomröstningen har fastställts.

16 §

Tryckning av röstsedlar och brevröstningshandlingar

Kommunen låter trycka de röstsedlar samt tillverka de brevröstningshandlingar som används vid en folkomröstning. Av röstsedeln skall framgå hur den skall vikas ihop och den skall vara sådan att rösthemligheten tryggas.

Vid folkomröstningar används de förseglingstillbehör som landskapsstyrelsen enligt 83 § 3 mom. landskapslagen om lagtingsval och kommunalval har tillställt kommunala centralnämnden och valnämnderna.

17 §

Kostnader för folkomröstning

Kommunen står för kostnaderna för en kommunal folkomröstning, med undantag för kostnaderna för de förseglingstillbehör som avses i 16 § 2 mom.

18 §

Övriga bestämmelser

Vid folkomröstningar skall utöver denna lag i tillämpliga delar iakttas 5 §, 17 § 1 och 3 mom., 18 §, 38 § 2 och 3 mom., 39 - 44 §§, 46 §, 48 § 1, 3 och 4 mom., 49 §, 49a § 1 mom., 54b § 2 mom., 55 §, 55a §, 56 §, 69 §, 70 §, 73 §, 86 § och 87 § 2 mom. landskapslagen om lagtingsval och kommunalval. Bestämmelserna i 87 § landskapslagen om lagtingsval och kommunalval gäller dock inte tiden för returnering av brevröstningshandlingar enligt 10 § 2 mom. och bestämmelsen 55a § gäller inte tidpunkten då kommunala centralnämnden skall påbörja rösträkningen.

19 §

Närmare föreskrifter

Landskapsstyrelsen meddelar vid behov genom förordning närmare föreskrifter om tillämpningen av denna lag.

20 §

I kraftträdande

Denna lag träder i kraft den

2 oktober 1997

Mariehamn den 2 oktober 1997

L a n t r ä d

Roger Jansson

Föredragande ledamot

Bengt Häger

1)

LANDSKAPSLAG
om ändring av kommunallagen
för landskapet Åland

I enlighet med lagtingets beslut
ändras 30 § 1 mom., rubriken till 96 §, 96 § 2 mom. samt 105 § kommunallagen den
 1997 för landskapet Åland (/) samt
fogas till lagen en ny 30a § och till 96 § ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

30 §

Rösträtt

Rösträtt i kommunalval **och rådgivande kommunal folkomröstning** som förrättas i kommunen har den som

- 1) fyller 18 år senast på valdagen,
- 2) den 1 september valåret har kommunen som sin hemkommun enligt lagen om hemkommun och
- 3) har åländsk hembygdsrätt.

30a §

(ny paragraf)*Föreslagen lydelse*

30 §

Rösträtt

Rösträtt i kommunalval som förrättas i kommunen har den som

- 1) fyller 18 år senast på valdagen,
- 2) den 1 september valåret har kommunen som sin hemkommun enligt lagen om hemkommun och
- 3) har åländsk hembygdsrätt.

30a §

Rösträtt i kommunal folkomröstning

Rösträtt i en rådgivande kommunal folkomröstning som förrättas i kommunen har den som

- 1) fyller 18 år senast på valdagen,
- 2) har kommunen som sin hemkommun enligt lagen om hemkommun den dag fullmäktige fattar beslut om att ordna folkomröstningen och
- 3) har åländsk hembygdsrätt.

Rösträtt har även den som saknar åländsk hembygdsrätt men uppfyller övriga kriterier och som före röstningsårets början har haft en kommun i landskapet som hemkommun under de tre åren närmast före omröstningsåret.

96 §

Skyldighet att ansluta sig

Varje kommun är skyldig att ansluta sig till Ålands kommunförbund.

96 §

Bildande, anslutning och utträde

Varje kommun är skyldig att ansluta sig till Ålands kommunförbund. Om en kommun önskar utträda, skall kommunen skriftligen meddela Ålands kommunförbund detta. Utträdet blir gällande ett år från den dag då kommunen sände meddelandet till Ålands kommunförbund, om inte kommunförbundet och den utträdande kommunen kommer överens om en annan tidpunkt.

Kommun som utträtt ur Ålands kommunförbund är, trots utträdet, skyldig att delta i finansieringen av kommunala avtalsdelegationens verksamhet i enlighet med 105 §. Kommunen är också bunden av de tjänstekollektivavtal som ingås mellan de kommunala avtalsparterna i landskapet.

105 §

Ersättningsskyldighet

Avtalsdelegationen har rätt att uppbära en skälig ersättning för tjänster som den utför åt kommuner eller kommunalförbund. Grunderna för ersättningen fastställs av Ålands kommunförbund.

105 §

Finansiering

Avtalsdelegationens verksamhet skall finansieras av kommunerna gemensamt enligt samma grunder som enligt 99 § gäller för finansieringen av Ålands kommunförbunds verksamhet.

Avtalsdelegationen har rätt att uppbära skälig ersättning för de tjänster som den utför åt kommuner eller kommunalförbund. Grunderna för ersättningen fastställs av Ålands kommunförbund.

Denna lag träder i kraft den